

Öne Çıkan Düzenlemeler (17-23 Mart 2022)¹

- 1. Kur korumalı mevduat sisteminde değişikliğe gidildi; 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla bankalarda mevcut olan döviz ve altın hesapları Türk lirasına çevrilebilecek, sisteme dahil olan TL mevduat ve katılım hesapları yenilebilecek, yabancı uyruklu kişi ve şirketler de yararlanabilecek.** Resmi Gazete’de yayımlanan tebliğlere göre;
 - Uygulama başlangıcında gerçek kişilerin Dolar, Euro ve Sterlin cinsinden döviz tevdiat hesaplarının kur korumalı mevduat sistemine dahil olabilmesi için getirilen ve 21 Aralık 2021 olarak belirlenen tarih sınırı kaldırıldı. Yurt içi yerleşik tüzel kişi/şirketlerin kur korumalı mevduat sistemine dahil olabilecek hesapları için ise 31 Aralık 2021 tarihi belirlendi.
 - Benzer kararlar altın hesabından TL'ye dönüşüm için de alındı; gerçek kişilerin bankalardaki altın hesabı için 28 Aralık 2021 olan tarih sınırı kaldırıldı. Şirketlerin 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla bankalarda olan altın hesabı TL'ye dönüşleri desteklenecek.
 - Ayrıca, düzenlemeye eklenen yeni hükümlerle kur korumalı mevduat için Merkez Bankası'nın belirlediği usul ve esaslar çerçevesinde komisyon ve masraf ödenebilmesine imkan sağlandı. Kur korumalı mevduat sistemine dahil olanlara bir defaya mahsus destek ödenmesi hükmü de değiştirildi ve sisteme dahil olan TL mevduat ve katılım hesaplarına vade sonunda yenileme imkanı getirildi.
 - Yurt dışında yerleşik Türk vatandaşları için uygulanan ve devlet destekli yuvam hesabıyla ilgili hükümler de değişti. Yuvam hesabına artık bankalarda hesap açma şartlarını taşıyan yabancı uyruklu kişi ve şirketler de dahil olabilecek.^{2,3,4}
- 2. Kur korumalı mevduat sistemine ilişkin yürürlüğe giren yeni düzenlemeyle, TL vadeli mevduat hesapları ile döviz hesaplarından dönüşüm kuru üzerinden TL'ye çevrilen hesaplardan elde edilen gelirlerde stopaj vergisi alınmayacak.** Kur korumalı TL vadeli mevduat hesapları ile döviz tevdiat hesaplarından dönüşüm kuru üzerinden TL'ye çevrilen mevduat hesaplarında sıfır stopaj uygulanmasına ilişkin Cumhurbaşkanı Kararı, Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Karara göre, kur korumalı sistem kapsamında açılan katılma hesapları da sıfır stopaj uygulamasından yararlanacak ve kur korumalı mevduat hesabındaki tasarruflar, vade sonunda döviz olarak değerlendirilirse de vergi alınmayacak.⁵

¹ Bu bülten TEPAV tarafından hazırlanmakta ve iş dünyasının yakından takip ettiği vergi, istihdam, devlet destekleri, ticaret ya da finansal alanlardaki öne çıkan yasal düzenlemeleri esas almaktadır.

² Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından: Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Sayı: 2021/14)’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2022/14). Resmi Gazete, Sayı: 31786. (22 Mart 2022). Erişim adresi:

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/03/20220322-5.htm>

³ Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından: Altın Hesaplarından Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Sayı: 2021/16)’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2022/15). Resmi Gazete, Sayı: 31786. (22 Mart 2022). Erişim adresi:

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/03/20220322-4.htm>

⁴ Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından: Yurt Dışında Yerleşik Vatandaşlar Mevduat ve Katılım Sistemi (YUVAM) Hesapları Hakkında Tebliğ (Sayı: 2022/7)’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2022/13). Resmi Gazete, Sayı: 31786. (22 Mart 2022). Erişim adresi:

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/03/20220322-6.htm>

⁵ Cumhurbaşkanı Kararı: 6802 Sayılı Gider Vergileri Kanununun 33 üncü Maddesinde Yer Alan Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi Nispetlerinin Tespiti Hakkındaki 28/8/1998 Tarihli ve 98/11591 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararının Eki Kararda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Ekli Kararın Yürürlüğe Konulması Hakkında Karar (Karar

- 3. TCMB Para Politikası Kurulu (PPK) 18 Mart 2022 tarihinde toplandı, politika faizini %14'te sabit bıraktı.** Karar notunda, bir önceki toplantı kararında da belirtilen “cari işlemler dengesindeki iyileşme eğiliminin güçlenerek devam etmesi” söylemi yerine “cari işlemler dengesinin sürdürülebilir seviyelerde kalıcı hale gelmesi” ifadesi yer aldı. Ayrıca, küresel barış ortamının yeniden tesis edilmesi ve enflasyonda baz etkilerinin de ortadan kalkmasıyla dezenflasyonist sürecin başlayacağı ifade edildi. Piyasa beklentileri de Merkez Bankası'nın Mart ayında politika faizini değiştirmeyeceği yönünde şekillenmişti.⁶
- 4. Hazine, 2022 yılı dış finansman programı çerçevesinde yüzde 8,625'lik faizle 2 milyar dolarlık borçlanmaya gitti.** Hazine ve Maliye Bakanlığı'ndan yapılan duyuruda, dolar cinsinden 2027 vadeli bir tahvil ihracı için 17 Mart 2022 tarihinde Citi, Goldman Sachs ve J.P. Morgan'a yetki verildiği belirtildi. Söz konusu ihraç aynı gün sonuçlanmış ve ihraç miktarı 2 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. İhraç tutarı 24 Mart 2022 tarihinde Hazine hesaplarına girecektir. 24 Eylül 2027 vadeli tahvilin kupon oranı %8,60, getiri oranı %8,625 olarak gerçekleşmiştir. İhraca 150'nin üzerinde yatırımcı, ihraç tutarının 3 katından fazla talep göstermiştir. Tahvilin %27'si Orta Doğu, %25'i Türkiye, %23'ü Birleşik Krallık, %18'i ABD, %6'sı diğer Avrupa ülkeleri ve %1'i diğer ülkelerdeki yatırımcılara satılmıştır. Bu tahvil ihracıyla birlikte 2022 yılında uluslararası sermaye piyasalarından toplam 5 milyar ABD doları tutarında finansman sağlanmıştır. Söz konusu dolar cinsi 5 yıllık vadeli borçlanma faizi Şubat 2003 sonrasındaki en yüksek faizdir.⁷
- 5. Birleşik Krallık ve Türkiye arasında 2,1 milyar Euro tutarında temiz ulaşım finansmanı anlaşması imzalandı.** Birleşik Krallık resmi İhracat Kredi Kuruluşu (UKEF), 503 km uzunluğundaki Ankara-Izmir elektrikli hızlı tren hattının inşaatı ve tamamlanması için Türk Hükümeti'ne 2,1 milyar Euro tutarında bir kredi verilmesini sağlıyor. Birleşik Krallık'ın bu desteğinin bir koşulu olarak, proje için Britanyalı demiryolu tedarikçileri ile yüksek katma değerli alım sözleşmeleri yapılacak. Birleşik Krallık – Türkiye Yeşil Finansman Konferansı'nda açıklanan anlaşma, Türkiye'nin büyük ölçekli iklim dostu projelerini finanse etmesine ve COP26 taahhütlerini yerine getirmesine yardımcı olmak üzere tasarlandı. Söz konusu anlaşma, UKEF tarafından bugüne kadar gerçekleştirilen en yüksek değerli sürdürülebilir altyapı finansmanı anlaşması niteliğini taşıyor.⁸
- 6. 2021 yılında 50 TL olan yurt dışına çıkış harcı 150 TL'ye yükseltildi.** Türkiye Cumhuriyeti Pasaportu ile yurtdışına çıkış yapan yolculardan tahsil edilen çıkış başına 50 TL harç bedeli 150 TL oldu. 18 Mart 2022 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan Cumhurbaşkanı Kararı'nda, 8/3/2007 tarihli ve 5597 sayılı Yurt Dışına Çıkış Harcı Hakkında Kanun ile Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 1'inci maddesinde yer alan harç tutarı 150 Türk Lirası olarak yeniden belirlendiği belirtildi.⁹

Sayısı: 5349). Resmi Gazete, Sayı: 31787. (23 Mart 2022). Erişim adresi:

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/03/20220323-14.pdf>

⁶ TCMB Faiz Oranlarına İlişkin Basın Duyurusu, Sayı: 2022-18. (18 Mart 2022). Erişim adresi:

<https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/tr/tcmb+tr/main+menu/duyurular/basin/2022/duy2022-18>

⁷ T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı Basın Duyurusu (18 Mart 2022). Erişim adresi:

https://ms.hmb.gov.tr/uploads/2022/03/20220318_Basin-Duyurusu-1.pdf

⁸ Birleşik Krallık Hükümeti Basın Duyurusu: “Birleşik Krallık ve Türkiye arasında 2,1 Milyar Avro'luk Temiz Ulaşım Finansmanı Anlaşması İmzalandı” (17 Mart 2022). Erişim adresi: <https://www.gov.uk/government/news/uk-and-turkey-agree-clean-transport-deal-worth-17-billion-in-boost-to-british-rail-industry>

⁹ Cumhurbaşkanı Kararı, Yurt Dışına Çıkış Harcı Tutarının Yeniden Belirlenmesine Dair Karar (Karar Sayısı: 5307).

Resmi Gazete, Sayı: 31782. (18 Mart 2022). Erişim adresi:

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/03/20220318-1.pdf>

- 7. Et ve Süt Kurumu (ESK), kırmızı et ve tavuk ürünleri fiyatlarını yüzde 48 artırdı.** Kurumun yeni fiyat listesi internet sitesinde yer aldı. Yapılan zamların ardından 1 kg kıymanın kilosu 56 liradan 83 liraya, 1 kg kuşbaşının fiyatı da 62,50 liradan 92 liraya yükseldi. ESK, et satış fiyatlarını yükseltirken, karkas kesim fiyatlarını ise sabit tuttu. Kesim fiyatı yerli hayvanda 60 lira, ithal hayvanda 58 lira olarak devam ediyor.¹⁰
- 8. Ulusal Süt Konseyi (USK), 4 lira 70 kuruş olan çiğ süt tavsiye satış fiyatını 1 TL (yüzde 21) artırarak 5 lira 70 kuruş olarak açıkladı.** USK'dan yapılan açıklamaya göre, 29 Kasım 2021 tarihinde 8 Aralık 2021'den itibaren geçerli olmak üzere kalite esaslı soğutulmuş çiğ süt tavsiye satış fiyatının 4,70 TL/Litre olarak belirlendiği ancak, çiğ süt üretim maliyetinde yaşanan artış sebebiyle Ulusal Süt Konseyi Yönetim Kurulu'nun soğutulmuş çiğ süt tavsiye satış fiyatını belirlemek üzere 18 Mart 2022 tarihinde toplandığı belirtildi. İlgili toplantıda, 31 Ocak 2018 tarih ve 30318 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan "Çiğ Sütün Sözlüşmeli Usulde Alım Satımına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" hükümleri kapsamında Gıda ve Tarımsal Ürün Piyasaları İzleme ve Değerlendirme Komitesinin görüşü doğrultusunda; 1 Nisan 2022 tarihinden itibaren Nisan ayı sonuna kadar soğutulmuş çiğ süt tavsiye satış fiyatının (çiğ süt destek primi hariç) 5,70 TL/Litre olarak oy çokluğu ile belirlendiği ifade edildi. Ayrıca, Nisan ayı sonu itibarıyla piyasa şartlarına göre tekrar değerlendirme yapılacağı not edildi.¹¹
- 9. Küçük ve orta büyüklükteki işletmelerin (KOBİ) tanımı güncellendi.** 18 Mart 2022 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan yönetmelik değişikliğine göre, 250 kişiden az çalışan istihdam eden işletmelerin KOBİ tanımına girebilmesi için yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri için daha önce 125 milyon lira olarak belirlenen mali kriter 2 katına çıkartıldı ve 250 milyon lira oldu. Diğer taraftan, 10 kişiden az çalışanı olan mikro işletmelerin yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosu limiti 3 milyon liradan 5 milyon liraya, 50 kişiden az personeli olan küçük işletmeler için limit ise 25 milyon liradan 50 milyon liraya, 250'den az çalışanı olan orta büyüklükteki işletmeler için üst limit 125 milyon liradan 250 milyon liraya yükseltildi.¹²

Özetle, yeni düzenleme ile oluşan KOBİ sınıflaması şöyle:

KOBİ SINIFI	ÇALIŞAN SAYISI	MALİ KRİTER
MİKRO İŞLETME	10'dan az çalışan	5 milyon TL
KÜÇÜK İŞLETME	50'den az çalışan	50 milyon TL
ORTA BÜYÜKLÜKTEKİ İŞLETME	250'den az çalışan	250 milyon TL

TÜİK'in 2021 yılında yayınladığı KOBİ istatistiklerine göre, Türkiye'de 3 milyon 427 bin 891 işletme bulunuyor ve %99,8'ini KOBİ tanımlı işletmeler oluşturuyor. Yapılan düzenleme ile 2 bin 44 işletme daha KOBİ sınıfına eklenecek ve KOBİ'lere yönelik destek ve teşviklerden yararlanabilecek. KOBİ tanımında mali kısıtlar, 2012 yılında 25 milyon liradan 40 milyon liraya, 2018'de de 125 milyon liraya çıkartılmıştı.¹³

¹⁰ Et ve Süt Kurumu, Et Satış Fiyatları (21 Mart 2022). Erişim adresi: <https://www.esk.gov.tr/tr/12197/Satis-Fiyatları>

¹¹ Ulusal Süt Konseyi Duyurusu: Ulusal Süt Konseyi Soğutulmuş Çiğ Süt Tavsiye Fiyatı (18 Mart 2022). Erişim adresi: <https://ulusalsutkonseyi.org.tr/ulusal-sut-konseyi-sogutulmus-cig-sut-tavsiye-fiyati-4-3752/>

¹² Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (Karar Sayısı: 5315). Resmi Gazete, Sayı: 31782. (18 Mart 2022). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/03/20220318-11.pdf>

¹³ KOSGEB Haberleri, "KOBİ TANIMI GÜNCELLENDİ!". (18 Mart 2022). Erişim adresi: <https://www.kosgeb.gov.tr/site/tr/genel/detay/8173/kobi-tanimi-guncellendi>

tepav

10. TPAO'nun petrol arama sahası genişletildi ve Mardin ve Diyarbakır'daki petrol arama sahasının genişletilmesine karar verildi. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü'nün 17 Mart 2022 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan ilana göre, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı'nın (TPAO), Diyarbakır ve Mardin'de bulunan petrol arama ruhsat sahasına 9 bin 198 hektarlık saha ilave edildi.¹⁴

¹⁴ Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğünden Petrol Hakkına Mütteallik Karar (Karar No: 7553). Resmi Gazete, Sayı: 31781. (17 Mart 2022). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/ilanlar/eskiilanlar/2022/03/20220317-4-13.pdf>